ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Говь-Алтай аймгийн Есөнбулаг сумын 9 дүгээр цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ГАА-2026/103/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Алтай хот 2026 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Г.Гүнжидмаа Утас: 99998431 Цахим хаяг: gunjidmaag@audit.gov.mn Аудитын менежер: Д.Эрдэнэчимэг Утас: 99175677 Цахим хаяг: erdenechimegd@audit.gov.mn СМД аудит ХХК-ийн Аудитын менежер: Б.Мөнхцацрал Утас: 99110699 Цахим хаяг: munkhtsatsral@cmdaudit.mn Аудитор: А.Цээням Утас: 99442140 Цахим хаяг: tseenyam1202@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

1402, Хөгжил хороолол, Жинст баг,
Есөнбулаг сум, Говь-Алтай аймаг, 82091
Утас: (976) 7048-4030,
Цахим шуудан: govialtai@audit.gov.mn

2026.02.11 № 27

танай ______________ -ны № ________________ -т

ЕСӨНБУЛАГ СУМЫН 9 ДҮГЭЭР
ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ
Н.ХИШИГБАЯР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Есөнбулаг сумын 9 дүгээр цэцэрлэгийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Тус байгууллагын улсын төсвийн санхүүжилт өмнөх оноос 48,457.5 мянган төгрөгөөр, орон нутгийн төсвийн санхүүжилт 7,937.7 мянган төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан 2,045.0 мянган төгрөгийн, хандиваар ирсэн 6,311.6 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг орлогод авч, 20,717.8 мянган төгрөгийн элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн үлдэх өртөггүй хөрөнгийг данснаас хасаж, ашиглах боломжтой зарим хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоож 16,790.0 мянган төгрөгөөр бүртгэлд тусгасан байна.

Бусад асуудал

Тайлант онд 1 хөтөлбөр, 11 зорилт, 70 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгаснаас 65 арга хэмжээг бүрэн, 5 арга хэмжээг дутуу хэрэгжүүлж,

822505000071

биелэлтийг 96.0 хувиар үнэлж хүргүүлсэн бөгөөд аймгийн Боловсролын газраас 90.0 хувиар “Хангалттай” гэж дүгнэсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшний болovч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР Г.ГҮНЖИДМАА

ХОЁР. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**137,987,966.39**	**72,318,249.16**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	88,863,707.21	23,193,589.98
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	88,863,707.21	23,193,589.98
3121	**Төгрөг**	88,863,707.21	23,193,589.98
31211	Төрийн сангийн харилцах	88,863,707.21	23,193,589.98
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	49,124,259.18	49,124,659.18
351	**Түүхий эд материал**	17,862,559.18	17,862,559.18
35110	Тусгай зориулалттай материал	17,862,559.18	17,862,559.18
354	**Хангамжийн материал**	31,261,700.00	31,262,100.00
35420	Аж ахуйн материал	31,261,700.00	31,261,700.00
35460	Хүнсний материал	-	400.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**50,059,730.04**	**60,219,095.08**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	50,059,730.04	60,219,095.08
392	**Биет хөрөнгө**	50,059,730.04	60,019,095.08
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	60,076,370.00	57,212,870.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(37,754,927.31)	(31,343,489.48)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	42,245,600.00	49,997,900.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(19,832,312.65)	(20,273,185.44)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	9,000,000.00	9,000,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,275,000.00)	(5,175,000.00)
39217	Ном	600,000.00	600,000.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	-	200,000.00
39301	Програм хангамж	255,000.00	200,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**188,047,696.43**	**132,537,344.24**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**8,573,128.41**	**20,309,500.60**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	8,573,128.41	20,309,500.60
413	**Өглөг**	8,573,128.41	20,309,500.60
4136	**Бусад өглөг**	7,621,762.90	20,309,500.60
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	7,621,762.90	20,309,500.60
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**179,474,568.02**	**112,227,843.64**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	179,474,568.02	112,227,843.64
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	179,474,568.02	112,227,843.64
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	188,444,814.86	179,474,568.02
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(8,970,246.84)	(67,246,724.38)
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**188,047,696.43**	**132,537,344.24**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**840,629,600.00**	**902,457,400.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**1,793,600.00**	**23,101,600.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	1,793,600.00	23,101,600.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	-	23,101,600.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**838,836,000.00**	**879,355,800.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	761,457,100.00	809,914,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	761,457,100.00	809,914,600.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	77,378,900.00	69,441,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	77,378,900.00	69,441,200.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**849,599,846.84**	**969,704,124.38**

21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**849,599,846.84**	**969,704,124.38**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	849,599,846.84	969,226,458.41
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	593,117,757.33	694,512,143.83
210101	Үндсэн цалин	428,138,345.85	470,445,207.47
210102	Нэмэгдэл	130,521,052.98	178,089,199.15
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	26,008,468.89
210104	Урамшуулал	34,458,358.50	19,969,268.32
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	69,828,186.88	86,485,707.89
210201	Тэтгэврийн даатгал	46,460,865.02	58,235,886.05
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,068,556.24	6,899,809.39
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,536,422.02	3,412,184.75
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,733,079.08	3,378,385.82
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,029,264.52	14,559,441.88
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	70,000,662.90	63,651,271.73
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,450,000.00	5,072,734.03
210302	Түлш, халаалт	48,728,900.00	46,668,001.70
210303	Цэвэр, бохир ус	14,821,762.90	11,910,536.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	-	1,200,000.00
210401	Бичиг хэрэг	-	1,200,000.00
2105	**Нормативт зардал**	63,883,060.00	70,148,000.00
210502	Хоол, хүнс	63,883,060.00	70,148,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	15,000,000.00	18,000,000.00
210604	Урсгал засвар	15,000,000.00	18,000,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	885,700.00	2,337,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	885,700.00	2,337,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	36,884,479.73	32,892,334.96
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,437,700.00	12,503,100.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,434,700.00	4,997,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	17,012,079.73	15,392,234.96
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	-	477,665.97
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	-	477,665.97
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	477,665.97
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**(8,970,246.84)**	**(67,246,724.38)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**840,629,600.00**	**879,355,800.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**838,836,000.00**	**879,355,800.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	761,457,100.00	809,914,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	761,457,100.00	809,914,600.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	77,378,900.00	69,441,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	77,378,900.00	69,441,200.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**831,710,178.70**	**942,575,917.23**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**831,710,178.70**	**942,575,917.23**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**831,710,178.70**	**942,098,251.26**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	587,514,706.68	695,463,509.34
210101	Үндсэн цалин	422,535,295.20	471,396,572.98
210102	Нэмэгдэл	130,521,052.98	178,089,199.15
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	26,008,468.89
210104	Урамшуулал	34,458,358.50	19,969,268.32
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	74,479,872.02	86,485,707.89
210201	Тэтгэврийн даатгал	50,782,312.08	58,235,886.05
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,068,556.24	6,899,809.39

210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,944,923.09	3,412,184.75
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,936,816.09	3,378,385.82
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,747,264.52	14,559,441.88
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	62,378,900.00	50,963,534.03
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,450,000.00	5,072,734.03
210302	Түлш, халаалт	48,728,900.00	37,790,800.00
210303	Цэвэр, бохир ус	7,200,000.00	8,100,000.00
2105	**Нормативт зардал**	71,578,600.00	70,148,400.00
210502	Хоол, хүнс	71,578,600.00	70,148,400.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	15,000,000.00	18,000,000.00
210604	Урсгал засвар	15,000,000.00	18,000,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	885,700.00	2,337,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	885,700.00	2,337,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	19,872,400.00	18,700,100.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	13,087,700.00	12,503,100.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,784,700.00	6,197,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	-	**477,665.97**
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	-	477,665.97
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	477,665.97
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**8,919,421.30**	**(63,220,117.23)**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	-	**2,450,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	-	**2,450,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	-	2,450,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	-	2,450,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	-	**(2,450,000.00)**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	8,919,421.30	(65,670,117.23)
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	79,944,285.91	88,863,707.21
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	88,863,707.21	23,193,589.98

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	188,444,814.8	188,444,814.8
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**188,444,814.8**	188,444,814.8
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн	(8,970,246.8)	(8,970,246.8)
C08	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**179,474,568.0**	179,474,568.0
D01	**2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**179,474,568.0**	179,474,568.0
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**179,474,568.0**	179,474,568.0
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	(67,246,724.4)	(67,246,724.4)
D09	**2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**112,227,843.6**	112,227,843.6

Говь-Алтай аймгийн ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)

ЭЗА	ҮЗҮҮЛЭЛТ	БАТАЛСАН ТӨСӨВ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	ХЭТРЭЛТ, ХЭМНЭЛТ	ХУВЬ
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**955,061,700.00**	**944,548,251.26**	**10,513,448.74**	**98.9**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	955,061,700.00	944,548,251.26	10,513,448.74	98.9
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	955,061,700.00	944,548,251.26	10,513,448.74	98.9
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	696,091,300.00	695,463,509.34	627,790.66	99.9
210101	Үндсэн цалин	469,713,700.00	471,396,572.98	(1,682,872.98)	100.4
210102	Нэмэгдэл	209,601,000.00	178,089,199.15	31,511,800.85	85.0
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	26,008,468.89	(26,008,468.89)	-
210104	Урамшуулал	16,776,600.00	19,969,268.32	(3,192,668.32)	119.0
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	86,536,100.00	86,485,707.89	50,392.11	99.9
210201	Тэтгэврийн даатгал	58,692,600.00	58,235,886.05	456,713.95	99.2
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,960,900.00	6,899,809.39	61,090.61	99.1
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,480,400.00	3,412,184.75	68,215.25	98.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,480,400.00	3,378,385.82	102,014.18	97.1
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,921,800.00	14,559,441.88	(637,641.88)	104.6
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	51,441,200.00	50,963,534.03	477,665.97	99.1
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,450,400.00	5,072,734.03	1,377,665.97	78.6
210302	Түлш, халаалт	37,790,800.00	37,790,800.00	-	100.0
210303	Цэвэр, бохир ус	7,200,000.00	8,100,000.00	(900,000.00)	112.5
2105	**Нормативт зардал**	76,841,500.00	70,148,400.00	6,693,100.00	91.3
210502	Хоол, хүнс	76,841,500.00	70,148,400.00	6,693,100.00	91.3
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	18,000,000.00	18,000,000.00	-	100.0
210604	Урсгал засвар	18,000,000.00	18,000,000.00	-	100.0
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	3,289,400.00	2,337,000.00	952,400.00	71.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,289,400.00	2,337,000.00	952,400.00	71.0
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	22,862,200.00	21,150,100.00	1,712,100.00	92.5
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,662,000.00	14,953,100.00	1,708,900.00	89.7
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,200,200.00	6,197,000.00	3,200.00	99.9
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	**955,061,700.00**	**944,548,251.26**	**10,513,448.74**	**98.9**
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	810,600,100.00	809,914,600.00	685,500.00	99.9
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	810,600,100.00	809,914,600.00	685,500.00	99.9
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	69,441,200.00	68,963,534.03	477,665.97	99.3
132001	Орон нутгийн төсвөөс	69,441,200.00	68,963,534.03	477,665.97	99.3
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	75,020,400.00	65,670.117.23	9,350,282.8	87.5
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	75,020,400.00	65,670.117.23	9,350,282.8	87.5
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	-	**88,863,707.21**	**(88,863,707.21)**	-
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	-	**23,193,589.98**	**(23,193,589.98)**	-

ГУРАВ. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар 500.0 мянган төгрөгийн бүртгэл тайлагналын 1 алдаа[1]-г аудитын явцад залруулж, тайлагнаж ирснийг баталгаажуулав.

3.1 Залруулсан алдаа:

Нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой: Аймгийн ИТХ-ын 2025 оны 56 дугаар тогтоолоор актлах шийдвэр гарсан байхад тавилга эд хогшилд бүртгэлтэй 500.0 мянган төгрөгийн

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, түүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

зөөврийн өсгөгчийг данснаас хасаагүй нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4.2-т " Нягтлан бодох бүртгэлд бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага заавал бүртгэнэ" гэж заасныг зөрчсөн.

Шийдвэрлэсэн нь: Удирдлага нягтлан бодогчийн хүлээн зөвшөөрснөөр залруулсан.

Залруулагдаагүй 600.0 мянган төгрөгийн 2 зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс бага тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар төсвийн төлөвлөлт, бүртгэлтэй холбоотой зөрчил илэрч, 2 зөвлөмж хүргүүллээ.

3.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

Нэг. Төсвийн төлөвлөлттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Батлагдсан төсөвт хоол, унааны хөнгөлөлт тусгагдаагүй байхад Боловсролын сайдын 2025 оны "Чиглэл хүргүүлэх тухай" 1/554 тоот албан бичгийг үндэслэн эрхлэгчийн 2025 оны 02 дугаар сарын 17-ны өдрийн А/05 дугаар тушаал гаргаж, тушаалаар өдөрт 5.0 мянган төгрөгөөр тооцон цалингийн зардлаас 26,080.0 мянган төгрөгийг олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах;Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-т "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах; гэж заасантай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлагналын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Холбогдох хууль, тогтоомжийг хүрээнд албан хаагчдад олгох хоол, унааны хөнгөлөлтийг төсөвт тусгуулан, батлагдсан төсвийг зардлын эдийн засгийн ангиллын дагуу зарцуулах.

Хоёр. Нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Бараа материал дансанд бүртгэх 600.0 мянган төгрөгийн номыг үндсэн хөрөнгөнд бүртгэсэн нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4.2-т " Нягтлан бодох бүртгэлд бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага заавал бүртгэнэ", 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах", гэж заасантай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлагналын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Үндсэн хөрөнгө дансанд бүртгэсэн номыг бараа материал дансанд шилжүүлэн бүртгэх арга хэмжээ авч ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг тайлан хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор, биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2026 оны 11 дүгээр сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Дөрөв. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл *(мянган төгрөгөөр)*

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдааны утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс:				Зөвлөмж	
								Залруулсан		Залруулаагүй			
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	тоо	Дүн	тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Есөнбулаг сумын 9 дүгээр цэцэрлэг	Аймгийн ИТХ-ын 2025 оны 56 дугаар тогтоолоор актлах шийдвэр гарсан байхад тавилга эд хогшилд бүртгэлтэй 500.0 мянган төгрөгийн зээврийн өсгөгчийг данснаас хасаагүй.	1	500.0	-	-	1	500.0	1	500.0	-	-	-	-
Дүн		1	500.0	-	-	1	500.0	1	500.0		-	-	-

4.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл *(мянган төгрөгөөр)*

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс:							
		Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн	
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Есөнбулаг сумын 9 дүгээр цэцэрлэг	Батлагдсан төсөвт хоол, унааны хөнгөлөлт тусгагдаагүй байхад Боловсролын сайдын 2025 оны "Чиглэл хүргүүлэх тухай" 1/554 тоот албан бичгийг үндэслэн тушаалаар өдөрт 5,0 мянган төгрөгөөр тооцон цалингийн зардлаас 26,080.0 мянган төгрөгийг олгосон.	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
	Бараа материал дансанд бүртгэх 600.0 мянган төгрөгийн номыг үндсэн хөрөнгөнд бүртгэсэн.	1	600.0	-	-	-	-	1	600.0		
Дүн		**2**	**600.0**	**-**	**-**	**-**	**-**	**2**	**600.0**	**-**	**-**

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
			Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
		Аудитад хамрагдах	Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ		1			1			
	НИЙТ		**1**			**1**			